

**Pieņemts spriedums lietā par valsts nodrošināto uzturlīdzekļu apjoma
samazinājumu**

Satversmes tiesa ir pieņēmusi spriedumu lietā Nr. 2010-18-01 „Par Uzturlīdzekļu garantiju fonda likuma pārejas noteikumu 4. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1., 109. un 110. pantam”.

Apstrīdētā norma paredz valsts garantēto uzturlīdzekļu samazinājumu, proti, laikā no 2010. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. decembrim uzturlīdzekļu apmērs, ko nodrošina Uzturlīdzekļu garantiju fonds (turpmāk – Garantiju fonds), ir ne vairāk par 30 latiem bērnam līdz septiņu gadu vecumam un ne vairāk par 35 latiem bērnam no septiņu gadu vecuma līdz 18 gadu vecumam.

Pieteikumu iesniedzējas Marika Skulte un Renāte Dorondo norādīja, ka apstrīdētā norma aizskarot viņu tiesības uz sociālo nodrošinājumu (Satversmes 109. pants) un pārkāpjot Satversmes 110. pantu, kas citastarp paredz, ka valsts aizsargā vecāku un bērnu tiesības. Turklāt apstrīdētā norma pārkāpjot tiesiskās paļāvības un samērīguma principu.

Satversmes tiesa norādīja, ka bērna nodrošināšana ar uzturlīdzekļiem visupirms ir vecāku pienākums. Tiesa atzina, ka pieteikumu iesniedzējas varēja paļauties, ka saņems uzturlīdzekļus no Garantiju fonda. Vienlaikus tiesa norādīja, ka arī pēc apstrīdētās normas spēkā stāšanās bērni, kuru viens no vecākiem nepilda ar likumu noteikto bērna uzturēšanas pienākumu vai to pilda, taču nenodrošina noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, saņem uzturlīdzekļus no Garantiju fonda. Tādējādi pieteikumu iesniedzējas varēja paļauties uz to, ka viņu bērniem būs tiesības saņemt uzturlīdzekļus no Garantiju fonda, taču viņām nevarēja rasties tiesiskā paļāvība uz šo līdzekļu izmaksu konkrētā apmērā.

Garantiju fonda līdzekļi veidojas no valsts pamatbudžeta līdzekļiem, tādēļ likumdevējam ir plaša rīcības brīvība ne vien reglamentēt kārtību, bet arī noteikt apmēru, kādā izmaksājami uzturlīdzekļi no Garantiju fonda. Tiesa ņēma vērā arī to, ka valsts izmaksājamo uzturlīdzekļu apmēru ir ietekmējuši vairāki faktori, tostarp, valsts ekonomiskā lejupslīde un pieaugošais bērnu skaits, kuriem ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus no Garantiju fonda. Tādējādi tiesa atzina, ka samērīgs uzturlīdzekļu

samazinājums rada iespēju nodrošināt uzturlīdzekļu izmaksu 2010., 2011. un 2012. gadā visiem bērniem, kuriem ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus no Garantiju fonda.

Līdz ar Satversmes tiesa atzina apstrīdētās normas par atbilstošām Satversmes 1., 109. un 110. pantam.

Satversmes tiesas spriedums ir galīgs un nepārsūdzams. Tas stāsies spēkā dienā, kad tiks publicēts laikrakstā "Latvijas Vēstnesis". Sprieduma teksts ir pieejams arī Satversmes tiesas mājas lapā: <http://www.satv.tiesa.gov.lv>.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Satversmes tiesa
tiesa@satv.tiesa.gov.lv
67210274